

نتانیاهاو

احماس و ایران و تاثیر آن بر انتخابات سال آینده

دلیل فراخوان وسیع سربازهای ذخیره بسیار بزرگتر شده است. دورن صبتی، مددکار اجتماعی که مسئول اداره برنامه داوطلبانه سلامت روان است می گوید: «تمرکز بر ترومای جنگی و خودکشی سربازها مشکل بزرگتری را نادیده می گیرد؛ ارتش اسرائیل منابعی برای حل آن را دارد.» او استدلال می کند که پاسخ بزرگتری برای حل مسئله در داخل جامعه اسرائیل وجود دارد. دولت تاکنون یک میلیارد و ۹۰۰ میلیون شکل (معادل ۵۵۰ میلیون دلار) برای بودجه سلامت روان از زمان آغاز جنگ در نظر گرفته اما کارشناسان هشدار می دهند این بودجه کافی نیست. یکی از روانشناسان نظامی هشدار می دهد: «پایان این جنگ، جامعه‌ای با آسیب‌های روحی و روانی است.»

در حمله هفتم اکتبر ۲۰۲۳ که حماس به شهرک‌های جنوب اسرائیل حمله کرد، ۱۲۰۰ اسرائیلی کشته و ۲۵۱ نفر به‌گروگان گرفته شدند. بر اثر حمله متعاقب ارتش اسرائیل ۷۷هزار فلسطینی (به‌گزارش لنست ۱۸۶ هزار نفر) کشته شدندو گفتمان جریان اصلی ونهادهای بین المللی عملیات نظامی اسرائیل را به‌جای جنگ، نابودی سیستماتیک نوار غزه و نسل کشی دانستند. سازمان ملل گزارش می دهد بیش از ۷۰درصد از ساختمان‌ها در غزه نابود شده است. مدارس، بیمارستان‌ها، مساجد، موزه‌ها، آرشیهو‌ها و پارک‌ها از بیسن رفته‌اند. این‌ها مکان‌هایی بودند که هویت و حافظه تاریخی فلسطین را در دل خود داشتند. هیچ عملیات بازسازی نمی تواند به‌زودی مرهمی برای زخمی باشد که به حافظه جمعی وارد شده است. در نهم اکتبر ۲۰۲۵، آتش‌بسی که ترامپ اسرائیل را مجبور کرد برقرار کند به هر دو طرف فرصتی برای نفس کشیدن داد. فلسطینی‌ها که قربانی مستقیم عملیات ویرانی اسرائیلی‌ها بودند از اینکه دیگر صبح‌ها با بمب و ویرانی بیدار نمی شوند، خوشحال شدند، اسرائیلی‌ها، به‌ویژه خانواده‌های گروگان‌ها از اعلان آتش‌بس جشن گرفتند تا بالاخره بتوانند دوباره عزیزان خود، زنده یا مرده را در کنار خود داشته باشند. با این حال حجم سنگینی از رخدادهای دو سال اخیر باعث شد تا خوشحالی اسرائیلی‌ها آرام و کوتاه باشد. اما این متانت در سخنرانی دونالد ترامپ در کنست (پارلمان اسرائیل) پیش از نشست رسمی برای امضای آتش‌بس در مصر دیده نشد. ایسن متانت حتی در خود ترامپ و اعضای پارلمان به‌جز آیمن عادل

عوده، سیاستمدار عرب اسرائیلی ورهبر حزب هدش وعوفر کسیف، سیاستمدار چپ افراطی که در جریان سخنرانی ترامپ از پارلمان اخراج شدند، دیده نشد. این بی‌ملاحظه بودن، مثل دو سال ویرانی سیستماتیک در ذهن همه ماندگار شده است.

به‌گزارش وب‌سایت «سیاست‌های امروز» آتش‌بس نقطه عطفی بود که توازن داخلی دولت نتانیاهاو را تکان داد. دولت نتانیاهاو که از دسامبر ۲۰۲۲ روی کار آمد با اعتراضات گروه‌های سکولار جامعه روبه‌رو شد که خدشه‌ای به مشروعیت آن بود. نتانیاهاو تلاش کرد عملیات ویرانگر خود در غزه را به‌عنوان یک عامل متحدکننده نشان دهد که مردم را پشت خود به‌صف کشیده اما شکست خورد. در دو سال گذشته بر خی گروه‌ها به خیابان‌ها آمدند، به اعتراضات خود ادامه دادند و خواستار پایان جنگ و بازگشت گروگان‌ها بودند. اما پس از اعلان آتش‌بس، استیو ویتکاف، فرستاده ویژه آمریکا زمانی که در سخنرانی خود مقابل صدها هزار نفر در میدان آسرای تل آویو سخنرانی کرد، سوت و هورای مردم به یکی از لحظات خاطره‌انگیز دوران تصدی سیاسی درازمدت نخست‌وزیر تبدیل شد. از سوی دیگر، شکاف‌های داخل ائتلاف به‌شدت شکنده شده و هم‌اکنون وجهه نتانیاهاو را به‌عنوان رهبر «ناچی» تضعیف کرده است. حتی تشویق‌های ایستاده اعضای پارلمان و مجیزگویی‌های توخالی نتوانسته بنای مشروعی برای نوشتن روایت‌های قهرمانانه برای نتانیاهاوبه‌وجود آورد.

با این حال، طبق نظرسنجی‌های روزنامه اسرائیلی معاریوپس از آتش‌بس، تشویق‌ها وسخنرانی‌های پیروزی موفقیت سیاسی را رقم نمی‌زند. با اینکه حزب لیکود حزب پیشرو باقی مانده اما نمی‌تواند اکثریت ائتلاف خود را حفظ کند. برخی از احزاب ائتلاف نمی‌توانند از سقف ۳/۲۵درصد عبور کنند. بنابراین اولین نظرسنجی‌هایی که پس از آتش‌بس انجام شدند پیش‌بینی می‌کنند که ائتلاف نتانیاهاو ممکن است از ۱۲۰ کرسی پارلمان، ۴۸ تا ۵۱ کرسی را کسب کند. در عین حال انتظار می‌رود بلوک صهیونیست‌های مخالف نتانیاهاو بین ۵۷ تا ۵۹ کرسی کسب کنند چون اظهارات نتانهاو از پیروزی دیپلماتیک نتوانسته جامعه‌رامنسجم‌نگه‌دارد.

برخی عادی‌سازی احتمالی روابط عربستان سعودی و اندونزی

با اسرائیل را یک فرصت تاریخی می‌دانند اما دیگران این اقدامات را حواس‌پرتی از مسئله فلسطین خطاب می‌کنند. اینجاست که مشروعیت نه‌تنها به یک مفهوم سیاسی بلکه به باور اجتماعی سیستماتیک تبدیل می‌شود. زمانی که مردم اعتماد خود را به مشروعیت اخلاقی و سیاسی یک دولت از دست می‌دهند، شعار وحدت جای خود را به بیگانگی خاموش می‌دهد. برای خانواده‌هایی که فرزندان سرباز خود را از دست داده‌اند، کنشگرانی که از فراموشی شکست‌ها امتناع می‌کنند و گروه‌های جامعه مدنی فعال، آتش‌بس سمبلی نه از عدالت بلکه احیای مشروعیت است. با این حال این تلاش‌ها در میان برخی از بخش‌های جامعه اعتبار کمتر و کمتری پیدا کرده است. حافظه‌تصویری از جنگ به‌سرعت از رسانه‌های اسرائیلی در حال محو شدن است: تمرکز به‌سمت مفاهیمی مثل «بازسازی»، «احیای اقتصادی» و «بازگشایی روابط دیپلماتیک» پیش می‌رود. انکار هم به نوعی مکانسیم اجتماعی محافظت از خود تبدیل شده است. در انتخابات‌ها سیاستمدارانی پیروز می‌شوند که بتوانند امید را در دل مردم زنده کنند. مردم کسی را به‌عنوان رهبر خود انتخاب می‌کنند که از لحظه‌ای که رای خود را داخل صندوق می‌اندازد حس مثبتی داشته باشند و زندگی‌هایشان بهتر، امن تر و صلح‌آمیزتر شود. در آمریکا این امر ممکن است حول محور اقتصاد باشد. در اسرائیل اما معیار انتخاب کسی که بتواند آن را از خطرات استراتژیک دور نگه دارد که عمدتاً به روابط اسرائیل و فلسطین برمی‌گردد و همچنین افول لیبرال دموکراسی که نتانیاهاو دولتش به‌بار آورده‌اند. مخالفان دولت نتانیاهاو می‌دانند که اگر فلسطینی‌ها آزادی نداشته باشند، اسرائیل هیچ‌وقت امنیت نخواهد داشت. از سوی دیگر این صلح هیچ‌وقت با دیوارکشی و فنس کشی میان افرادی که در یک سرزمین از نهر تا بحر آن زندگی می‌کنند به‌وجود نمی‌آید. به‌گزارش تایمز اسرائیل، مخالفان نتانیاهاو می‌دانند که برای حذف او از قدرت، احزاب عرب و همچنین احزاب میانه و چپ میانه باید با یکدیگر متحد شوند. میزان مشارکت اعراب باید به‌دست کم ۷۰درصد برسد. اگر احزاب عرب بتوانند بیش از ۱۵ کرسی را کسب کنند، نتانیاهاو در انتخابات بازنده خواهد بود. ممکن است تفاوت‌هایی میان احزاب عرب مختلف وجود داشته باشد اما همه در یک موضوع مهم با یکدیگر توافق دارند که نتانیاهاو هیچ‌وقت دیگر نباید نخست‌وزیر شود.

▼ اسرائیل محبوب نیست، سلاح‌هایش چرا

در ۱۴ نوامبر اعلام شد که مراکش تاسیساتی برای تولید پهپادهای تاکتیکی کوچک راه‌اندازی خواهد کرد. این کشور آفریقای شمالی مدت‌هاست که برای مدرن‌سازی تسلیحات خود و چنین مهماتی که در جنگ‌های آینده نقش مهمی بازی خواهند کرد، سرمایه‌گذاری کرده است. موضوع غافلگیرکننده این است که شریک صنعتی مراکش زیرمجموعه صنایع هوافضای اسرائیل است. این اولین باری است که یک سامانه تسلیحاتی که اسرائیل طراحی کرده در یک کشور عربی تولید خواهد شد. اما از زمانی که این دو کشور روابط دیپلماتیک خود را در سال ۲۰۲۰ به‌عنوان بخشی از پیمان آبراهام آغاز کردند، مراکش تویخانه‌های خودکشی‌شی، موشک‌های دفاع هوایی، ماهواره‌های جاسوسی و پهپادهایی را از اسرائیل خریداری کرده است.

علاوه بر مراکش، امارات متحده عربی هم دو سامانه موشکی اسرائیلی خریداری کرده که یکی از آنها هم اکنون ارسال شده است. بحرین هم از رادارهای اسرائیلی برای دفاع ساحلی خود استفاده می‌کند. اندونزی، کشوری با اکثریت مسلمان، یکی دیگر از مشتریان اسرائیل است. اسرائیل جزئیات کامل فروش سلاح‌های خود را اعلام نمی‌کند اما از سال ۲۰۲۲، گزارش سالانه وزارت دفاع آن بخشی دارد که برای «کشورهای پیمان ابراهیم» است. در سال ۲۰۲۴، فروش این ابزارآلات جنگی یک میلیارد و هفتصد میلیون دلار یا ۱۲ درصد از صادرات صنایع دفاعی اسرائیل را تشکیل داد.

پیمان ابراهیم فروش سخت‌افزارهای نظامی را ممکن کرد. اما یکی دیگر از ابزارهای تهاجمی اسرائیل به نام یگاسوس که قطعه قدرتمندی از ابزار جاسوسی است، خیلی قبل‌تر از امضای پیمان ابراهیم در امارات متحده عربی و بحرین برای هک کردن تلفن‌های هوشمند مخالفان داخلی مورد استفاده قرار می‌گرفت. عربستان سعودی که هنوز روابط دیپلماتیکی با اسرائیل ندارد نیز از این قطعه استفاده می‌کند. یکی از مقامات وزارت دفاع اسرائیل به اکونومیست می‌گوید: «پیمان‌های تسلیحاتی قوی‌ترین شکل دیپلماسی است. برخلاف سایر توافقاتی تجاری زمان طولانی برای عملی‌شدن آنها وجود دارد و پس از آن دولت‌ها در روابط طولانی‌مدت با شرکت‌های اسرائیلی که به‌ارائه خدمات خود ادامه می‌دهند، قفل می‌شوند.» به‌گزارش مجله اکونومیست یکی از دیپلمات‌های اسرائیلی اخیراً گفت: «یکی از دلایلی که پیمان ابراهیم در دو سال جنگ غزه دوام آورد این است که آنها نمادی از سرمایه‌گذاری این کشورها در امنیت خود است.» سامانه‌های دفاع موشکی اسرائیلی توسعه پیدا کرده‌اند و برای مقابله با موشک‌های ایرانی که تهدیدی برای کشورهای حاشیه خلیج فارس هم تلقی می‌شوند، مورد استفاده قرار گرفته‌اند.

این دیپلمات می‌گوید: «هیچ‌کس هیچ شکی ندارد اسرائیل در تمام این کشورها محبوب نیست. اما دولت‌های آنها در روابط دفاعی خود با اسرائیل سرمایه‌گذاری‌های درازمدتی انجام داده‌اند و قرار نیست رویه خود را تغییر دهند.»

پیمان ابراهیم احتمالاً به‌تنهایی نمی‌تواند اسرائیلی‌ها را متقاعد کند که دوباره به نتانیاهاو رای دهند. بر اساس گزارش تایمز اسرائیل، در نظرسنجی‌ها حزب لیکود پس از آزادی گروگان‌ها کمی جایگاه بالاتری پیدا کرد اما ائتلاف نتانیاهاو همچنان جایگاه پایین‌تری دارد و میزان محبوبیت آن ۴۰درصد است. در حالی که ۶۰ تا ۷۷درصد از اسرائیلی‌ها از پیمان ابراهیم حمایت می‌کنند اما این را نمی‌توان به رای بیشتر به نتانیاهاو تلقی کرد. همانطور که گفته شد مسائلی که برای اسرائیلی‌ها انگیزه ایجاد می‌کنند، امنیت و مدیریت جنگ است تا سیاست خارجی.

سیاستمداران

شرط پیشرفت عراق

مارک ساوایا فرستاده رئیس‌جمهور آمریکا به عراق اعلام کرد که طی دو هفته آتی به عراق سفر می‌کند. این فرستاده آمریکا شرط تبدیل شدن عراق به کشوری قدرتمند و تاثیرگذار در منطقه را پایان یافتن پرونده سلاح‌های خارج از کنترل دولت و حذف سلاح از فعالیت‌های سیاسی و حمایت از نهادهای رسمی دانست. ساوایا گفت: «جامعه جهانی امروز به عراق به عنوان کشوری می‌نگرد که می‌تواند نقش بزرگتر و تاثیرگذارتری را در منطقه ایفا کند، به شرط آنکه پرونده سلاح‌های خارج از کنترل دولت به طور کامل پایان یافته و از اعتبار نهادهای رسمی حمایت شود.» ساوایا با اشاره به اینکه عراق فرصتی تاریخی برای بستن این پرونده و بهبود چهره خود به عنوان کشوری مبتنی بر حاکمیت قانون و نه قدرت سلاح را دارد، تاکید کرد: «در محیطی که سیاست با قدرت غیررسمی در هم آمیخته، هیچ اقتصادی نمی‌تواند رشد کند و هیچ مشارکت بین‌المللی نمی‌تواند موفقیت‌آمیز باشد.»

درخواست عفو از هرتزوک

«بنیامین نتانیاهاو» نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی که در چند پرونده فساد متهم است، رسماً از رئیس این رژیم «اسحاق هرتزوک» درخواست عفو کرد. رسانه‌های اسرائیلی، بعدازظهر روز یکشنبه، گزارش دادند نتانیاهاو در پیامی ۱۱۱ صفحه‌ای از «اسحاق هرتزوک» رئیس رژیم صهیونیستی درخواست عفو کرد. نتانیاهاو در درخواست خود به هرتزوک ادعا کرد: «روند قضایی جاری درباره من به‌محور بر خورده‌های شدید تبدیل شده است و با وجود اینکه من به نفع شخصی خودم خواهان مدیریت محاکمه و اثبات بی‌گناهی خود تا صدور تیرنه کامل هستم، اما معتقدم منافع عمومی ایجاب می‌کند رفتار دیگری انجام شود.» «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور آمریکا اوایل نوامبر طی نامه‌ای به اسحاق هرتزوک، از او خواسته بود تا امکان عفو نتانیاهاو را بررسی کند. ترامپ در این نامه نوشته بود: «عفو نتانیاهاو می‌تواند گامی مهم برای انسجام اسرائیل پس از سال‌های دشوار باشد.» پیش از این، ترامپ در سخنرانی خود در پارلمان رژیم صهیونیستی نیز با اشاره به آزادی آسرای اسرائیلی در نوار غزه، خواستار عفو نتانیاهاو شده بود.

زلزله سیاسی در اروپا

نخست‌وزیر مجارستان یک روز پس از سفر غیرمنتظره خود به مسکو با متهم کردن غرب به دامن زدن به جنگ اوکراین گفت که اعتراف به شکست کی‌یف، حامیان سیاسی اوکراین را به لرزه در خواهد آورد. ویکتور اوربان گفت، اعتراف به شکست اوکراین در درگیری با روسیه، باعث «زلزله سیاسی» در اروپا خواهد شد. او هشدار داد که رهبران غربی در حال آماده شدن برای اعزام نیرو و اجازه دادن به «تبدیل این درگیری به یک تجارت» هستند. اوربان با وجود تحریم دیپلماتیک اتحادیه اروپا گفت که مجارستان تسلیم فشار برای قطع روابط با روسیه نشده و دوباره پیشنهاد میزبانی مذاکرات صلح را داده است. اوربان در ادامه با هشدار درباره اینکه «غرب به طور فزاینده‌ای پذیرای دخالت مستقیم است» گفت: «اول پول دادند، سپس سلاح دادند و حالا مشخص شده که اگر واقعاً لازم باشد، سرباز هم خواهند فرستاد.»